

Innhold

Forord	11
Kapittel 1	
Hvorfor er juss viktig i barnehagesektoren	13
Kapittel 2	
Hvordan forstå og hvordan tolke lover og forskrifter	15
2.1 Innledning	15
2.2 Lovteksten	16
2.3 Forarbeider	17
2.4 Rettsavgjørelser	17
2.5 Andre myndigheters praksis	18
2.6 Privates praksis	19
2.7 Juridisk teori	19
2.8 Reelle hensyn	20
2.9 Ytterligere faktorer	20
Kapittel 3	
Barnehagen	21
3.1 Innledning	21
3.2 Barnehagens innhold	21
3.3 Ansvar, drift og økonomi	25
3.4 Psykososialt miljø	35
Innledning	35
Barnehagens aktivitetsplikt	37
Plikten til å følge med	37
Plikt til å melde fra til barnehagens styrer	38
Plikt til å undersøke	39

	Skjerpet aktivitetsplikt	40
	Håndheving av bestemmelsene	41
3.5	Tilsyn	42
3.6	Spesialpedagogisk hjelp, tegnspråkopplæring m.m.	44
	Innledning	44
	Rett til spesialpedagogisk hjelp	44
	Rett til spesialpedagogisk hjelp og samarbeid med barnets foreldre	45
	Rett til spesialpedagogisk hjelp og Pedagogisk-psykologisk tjeneste	46
	Rett til spesialpedagogisk hjelp og sakkyndig vurdering	46
	Vedtak om spesialpedagogisk hjelp	46
	Rett til skyss for barn med spesialpedagogisk hjelp	46
	Barn med nedsatt funksjonsevne	47
	Rett til tegnspråkopplæring	47
	Barn med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)	47
	Saksbehandlingen knyttet til dette området	48
3.7	Opptak og opphør av plass	48
	Bakgrunnen for forskriften	48
	Forskriftens formål og virkeområde	49
	Opptakskrets og opptakskriterier	49
	Tildeling av plass	49
	Begrunnelse	50
	Innsyn	50
	Klagerett og fremgangsmåte ved klage	50
	Saksbehandlingstid, foreløpig svar	51
	Taushetsplikten	52
	Omgjøring av egen avgjørelse om opptak uten klage	52
	Opphør av plass	52
3.8	Personalet	53
3.9	Ytterligere regler om barn og foreldre	57
	Foreldreansvar	58
	Hvem kan ta hvilke beslutninger	58
	Om opplysningsplikt til foresatt	58
3.10	Oppsummering	59

Kapittel 4

Samarbeid	60
4.1 Innledning	60
4.2 Samarbeid med barneverntjenesten	60
Opplysningsplikt hjemlet i barnehageloven	60
Formålet med barnevernloven	61
Opplysningsplikten i barnevernloven	62
Hvem kan ta hvilke beslutninger: foreldre, fosterforeldre og barnevernet	63
4.3 Samarbeid med sosialtjenesten	63
4.4 Samarbeid med pedagogisk-psykologisk tjeneste mfl.	64
4.5 Oppsummering	64

Kapittel 5

Forvaltning og personvern	65
5.1 Innledning	65
5.2 Innledning til forvaltningsloven: oppbygging, definisjoner m.m.	65
5.3 Forholdet til barnehageloven med forskrifter	66
5.4 Forvaltningslovens oppbygging, definisjoner m.m.	66
5.5 Habilitet	67
Innledning	67
Kort om habilitetsreglene i første ledd	68
Kort om habilitetsregelen i annet ledd.	69
Avledet inhabilitet	70
Unntak for kurante avgjørelser	71
Hvem avgjør habilitetsspørsmålet	71
5.6 Generell saksbehandling	71
Veiledning	71
Saksbehandlingstid, foreløpig svar	72
Nedtegning av opplysninger	72
Rett til å opptre med fullmektig	73
5.7 Saksbehandlingsregler for enkeltvedtak	74
Innledning	74
Lovgivningsteknikk knyttet opp mot begrepet enkeltvedtak	75
Avgjørelser som ikke er enkeltvedtak	76
Prosessuelle avgjørelser	76
Kort om partsbegrepet	77

Kort innledning om saksforberedelse lovens kapittel IV	77
Om saksforberedelse og krav om skriftlighet	81
Klage	82
Adgangen til å omgjøre enkeltvedtak	84
Oppsettende virkning	87
5.8 Taushetsplikt, personvern og offentlighet	87
Taushetsplikt etter barnehageloven	87
Taushetsplikt etter forvaltningsloven	87
5.9 Personopplysningsloven og personvern	93
Innledning	93
Personvern i barnehagesektoren	93
Innsamling, oppbevaring og behandling av personopplysninger	94
Regler for fotografier og opptak	95
5.10 Offentlighet og offentleglova	96
Lovens virkeområde og formål	96
Lovens hovedregel	96
Prinsippet om meroffentlighet	96
Sentrale unntaksbestemmelser	96
Unntak for taushetsbelagte opplysninger	96
Unntak for interne dokumenter	97
Unntak i tilsettingssaker	98
5.11 Ulovfestet forvaltningsrett	99
Innledning	99
God forvaltningsskikk og forsvarlig saksbehandling	99
Legalitetsprinsippet	100
Forvaltningens utøving av skjønn	102
Organisasjons- og instruksjonsmyndighet og delegasjon	103
5.12 Oppsummering	104
Kapittel 6	
Arbeidsrettslige regler	105
6.1 Innledning, herunder om forskjellen mellom regelverket i kommunal og privat sektor	105
6.2 Tilsetting	106
Behandling av søknader	107
Partens rett til å se opplysninger om andre søkere	107
Partens rett til å se opplysninger om seg selv	108

6.3	Fortrinnsrett m.m.	109
6.4	Diskriminering	110
	Diskrimineringsgrunnlagene	111
	Positiv særbehandling	113
	Lovlig forskjellsbehandling	113
	Supplerende regler i arbeidsforhold	114
	Opplysningsplikt og bevisbyrde	114
	Opplysningsplikt om lønn	114
	Erstatning	115
	Likestillings- og diskrimineringsnemnda og Likestillings- og diskrimineringsombudet	116
6.5	Arbeidskontrakten	116
	Tolking av arbeidskontrakter	116
6.6	Midlertidig ansettelse	118
6.7	Prøvetid	118
6.8	Arbeidsgivers styringsrett	119
	Innledning	119
	Arbeidstakers lydighetsplikt	119
	Arbeidstakers lojalitetsplikt og reglene om varsling	120
	Personvern og kontrolltiltak	122
6.9	Medbestemmelse	123
6.10	Arbeidsmiljø	124
6.11	Arbeidstid	126
6.12	Lønn	127
6.13	Sykefravær	129
6.14	Permisjon	129
	Permisjon i forbindelse med svangerskap, nedkomst og adopsjon m.m.	129
	Permisjon pga. barns og barnepassers sykdom	130
	Permisjon for omsorg og pleie av nærstående	130
	Utdanningspermisjon	131
	Permisjon pga. militærtjeneste mv.	131
	Permisjon pga. offentlige verv	131
	Ytterligere velferdsordninger	131
6.15	Oppsigelse og avskjed	131
	Innledning	131
	Oppsigelse pga. arbeidsgivers forhold	132

Oppsigelse pga. virksomhetens forhold	132
Oppsigelse pga. arbeidstakers forhold	133
Oppsigelse i prøvetiden	135
Avskjed	135
Saksbehandlingsregler, bevisregler og dokumentasjonskrav m.m.	136
Retten til å fortsette i stillingen	137
Konsekvenser av ugyldige beslutninger	137
Særlig oppsigelsesvern	137
6.16 Virksomhetsoverdragelse	137
6.17 Kort om sentrale rettigheter knyttet til ferie	139
6.18 Feriens plassering	140
6.19 Oppsummering	142
Oversikt over de sentrale forskrifter	143
Litteraturliste	144
Stikkordregister	146